

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา

รศ.ดร. ขาดิชาย พิทักษ์ธนาคม

รองคณบดีคณะครุศาสตร์

ความหมายของการให้คำปรึกษา

คำว่า การให้คำปรึกษานั้น คนทั่วไปมักเข้าใจคลาดเคลื่อนว่า การให้คำปรึกษา คือ การแนะนำ แท้จริงแล้วการให้คำปรึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูง ดังนั้นการให้คำปรึกษาทางวิชาการมีความหมายต่างไป จากที่ใช้กันตามสามัญสำนึกโดยทั่วไป กล่าวคือ การให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาในที่นี้ หมายถึง การสร้าง สัมพันธภาพระหว่างบุคคลในรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อการช่วยเหลือบุคคลที่เริ่มจากการสร้าง สัมพันธภาพที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากการสร้างสัมพันธภาพโดยทั่วไป^๑

การให้คำปรึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือติดต่อสื่อสารกันด้วยวาจาและกิริยา ท่าทาง ที่เกิดจากสัมพันธภาพทางวิชาชีพของบุคคลอย่างน้อย ๒ คน คือ ผู้ให้และผู้รับคำปรึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาในที่นี้ หมายถึง อาจารย์ที่มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการให้คำปรึกษา มีความรู้และ ทักษะในการให้คำปรึกษา ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับปรึกษาหรือนักเรียน ซึ่งเป็นผู้ที่กำลัง ประสบความยุ่งยากใจ หรือมีความทุกข์และต้องการความช่วยเหลือให้เข้าใจตนเอง เข้าใจสิ่งแวดล้อม ให้มีทักษะในการตัดสินใจ และหาทางออกเพื่อลดหรือขจัดความทุกข์ ความยุ่งยากใจด้วยตนเองได้อย่าง มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

การให้คำปรึกษานี้มีลักษณะที่แตกต่างจากการให้บริการอื่นๆ ดังนี้ คือ^๒

๑. มีทฤษฎี กระบวนการและเทคนิคการให้คำปรึกษาให้อาจารย์ได้เลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมกับลักษณะของปัญหาและธรรมชาติของนักเรียน

๒. เน้นสัมพันธภาพที่ดีระหว่างอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้สึกไว้วางใจ และกล้าเปิดเผยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้การให้คำปรึกษาดำเนินไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ใช้การสนทนาหรือการสื่อสารสองทางระหว่างอาจารย์กับนักเรียน เป็นเครื่องมือสำคัญ ของการให้คำปรึกษา

^๑ เมธาวิ อุดมธรรมมานุภาพ, ๒๕๕๐ หน้า ๑.

^๒ กรมสุขภาพจิต , ๒๕๔๖ หน้า ๔๓.

๓. เน้นปัจจุบัน เพื่อให้นักเรียนอยู่ในโลกของความเป็นจริง และสามารถค้นหาแนวทางแก้ไขที่เป็นได้ในปัจจุบัน

๔. ไม่มีคำตอบสำเร็จรูปตายตัว เพราะการให้คำปรึกษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ วิธีการแก้ปัญหาแต่ละกรณีจะไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสภาพปัญหา โดยนักเรียนจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหาด้วยตัวเอง

๕. อาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาต้องให้เกียรติและยอมรับนักเรียนที่มาขอรับคำปรึกษาอย่างไม่มีเงื่อนไข ไม่ตัดสิน ไม่ประเมิน และไม่วิพากษ์วิจารณ์ หรือตำหนินักเรียน

วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้^๓

๑. สำรวจตนเอง และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจ
๒. ลดระดับความเครียด และความไม่สบายใจที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม
๓. พัฒนาทักษะทางด้านสังคม ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการจัดการกับปัญหาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่พึงประสงค์ เช่นมีความรับผิดชอบในหน้าที่ต่างๆ มากขึ้น มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี และสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ดีขึ้น

ประเภทของการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาสามารถแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ^๔

๑. การให้คำปรึกษารายบุคคล คือ การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ครั้งละ ๑ คน

๒. การให้คำปรึกษากลุ่ม คือ การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนจำนวนตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่องที่คล้ายคลึงกัน หรือมีความต้องการที่จะพัฒนาตนในเรื่องเดียวกัน โดยใช้ความสัมพันธและอิทธิพลของกลุ่มในการช่วยเหลือสมาชิกในด้านกำลังใจ ความเห็นอกเห็นใจ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และข้อเสนอแนะ เพื่อให้สมาชิกเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหา ได้แนวทางแก้ไขปัญหา

^๓ กรมสุขภาพจิต, ๒๕๔๖ หน้า ๔๕.

^๔ คมเพชร ฉัตรศุภกุล, ๒๕๔๗ หน้า ๔.

หรือพัฒนาตนจากการพูดคุย และพิจารณาร่วมกันในกลุ่ม จำนวนสมาชิกในกลุ่มควรอยู่ระหว่าง ๘-๑๒ คน ซึ่งจะทำให้การให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ เพราะสมาชิกมีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์กันได้ทั่วถึง และมีส่วนร่วมในการรับและให้ความช่วยเหลือในกลุ่มได้อย่างเต็มที่

ในปัจจุบันการให้คำปรึกษากลุ่มให้ความสำคัญกับการให้คำปรึกษาครอบครัวด้วย

ข้อควรคำนึงในการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนอาจารย์ควรปฏิบัติดังนี้^๕

๑. ตรงต่อเวลานัดหมายทั้งเริ่มต้น และสิ้นสุดการให้คำปรึกษา โดยทั่วไปแล้ว การให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ควรใช้เวลา ๔๕ - ๕๐ นาที สำหรับการให้คำปรึกษารายบุคคล และ ๖๐ - ๗๐ นาที สำหรับการให้คำปรึกษากลุ่ม และควรอยู่ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน ๓ เดือน ต่อรายหรือต่อกลุ่ม รวมทั้งหลีกเลี่ยงการนัดหมายอื่น

๒. ให้ความสำคัญกับภาษาท่าทางของนักเรียนให้มาก หากพบว่าคำพูดกับท่าทางของนักเรียนขัดแย้งกัน ให้เชื้อภาษาท่าทางและสะท้อนกลับให้นักเรียนรับรู้ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจตัวเองมากขึ้น เช่น “เธอบอกว่าเธอเสียใจกับเรื่องนี้มาก แต่ขณะที่เธอพูดว่าเสียใจ อาจารย์เห็นเธอยิ้ม จริงๆ แล้วเธอรู้สึกอย่างไร”

๓. หลีกเลี่ยงการถามข้อมูลที่ละเอียดอ่อน หรือเจาะจงเกินไป เพราะอาจทำให้นักเรียนอึดอัดใจ และไม่ให้ความร่วมมือในการปรึกษาได้

๔. หลีกเลี่ยงการแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตามความเห็นของครูเพราะนักเรียนอาจเคยปฏิบัติในสิ่งที่ครูแนะนำมาแล้ว แต่ไม่ประสบความสำเร็จ หรืออาจเป็นคำแนะนำที่นักเรียนไม่ต้องการ ซึ่งจะทำให้นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะมารับคำปรึกษาต่อไป

๕. หลีกเลี่ยงการเกิดอารมณ์ร่วม และการเห็นชอบกับพฤติกรรมของนักเรียนที่จะเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนคิดและทำพฤติกรรมเหมือนเดิม ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

๖. ไม่ควรรีบด่วนที่จะสรุปและแก้ปัญหา โดยที่นักเรียนไม่มีโอกาสได้สำรวจปัญหา และสาเหตุมากพอ

^๕ วัชร ทรัพย์มี ๒๕๔๗, หน้า ๕.

๗. หลังจากการให้คำปรึกษาแต่ละครั้งแล้ว อาจารย์ควรบันทึกผลการให้คำปรึกษาไว้เพื่อเป็นข้อมูลในการให้คำปรึกษาต่อไป

๘. ต้องรักษาความลับ และประโยชน์ของนักเรียน โดยต้องระมัดระวังที่จะไม่นำเรื่องราวของนักเรียนไปพูดในที่ต่างๆ แม้จะไม่เอ่ยชื่อก็ตาม เพราะคนฟังอาจปะติดปะต่อเรื่องราวเอง หรืออาจสอบถามกันจนรู้ว่า เป็นเรื่องราวของนักเรียนคนใด ซึ่งจะส่งผลเสียหายต่อนักเรียนดังกล่าว และกระทบถึงความน่าเชื่อถือไว้วางใจของระบบการให้คำปรึกษาได้

คุณลักษณะของอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา

อาจารย์ที่จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีลักษณะส่วนตัว ดังต่อไปนี้^๖

๑. รู้จักและยอมรับตนเอง
๒. อุดหนุน ใจเย็น
๓. จริงใจ และตั้งใจช่วยเหลือผู้อื่น
๔. มีท่าทีที่เป็นมิตร และมองโลกในแง่ดี
๕. ไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น และช่างสังเกต
๖. ใช้คำพูดได้เหมาะสม
๗. เป็นผู้รับฟังที่ดี

นอกจากนี้ยังควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือมีบุคลิกภาพที่ดี และการรักษาความลับการให้คำปรึกษารายบุคคล

การให้คำปรึกษาเป็นวิธีดำเนินการหรือขั้นตอนของการให้คำปรึกษาสำหรับอาจารย์ ในการช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา เพราะทักษะและขั้นตอนในการให้คำปรึกษาเป็นตัวกำหนดแนวทางให้อาจารย์ปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้การให้คำปรึกษาดำเนินไปอย่างมีระบบและทิศทางที่ชัดเจนช่วยให้การให้คำปรึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เนื่องจากการให้คำปรึกษาเป็นศาสตร์และศิลป์ที่มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับลักษณะของปัญหาและลักษณะธรรมชาติของนักเรียนผู้รับคำปรึกษา ดังนั้นขั้นตอนการให้คำปรึกษาที่อาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาใช้ในแต่ละครั้งอาจมีการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ได้มีผู้เสนอกระบวนการให้คำปรึกษาไว้แตกต่างกันออกไปบ้างดังนี้

^๖ วชิร ทรัพย์มี ๒๕๔๗, หน้า ๘.

ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

การศึกษาขั้นตอนของนักจิตวิทยาการให้คำปรึกษาหลายๆ ท่าน สรุปได้ว่า ขั้นตอนการให้คำปรึกษาที่ง่าย กระชับ เข้าใจตรงกัน และสะดวกแก่การฝึกให้คำปรึกษาควรแบ่งเป็น ๕ ขั้นตอน ดังนี้^๗

๑. ขั้นสร้างสัมพันธภาพ

การเริ่มต้นพบกันครั้งแรกของอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียนผู้รับคำปรึกษา เป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะการเริ่มต้นพบกันที่เป็นไปด้วยความอบอุ่นเป็นกันเองจะช่วยให้เรียนเกิดความรู้สึกประทับใจและไว้วางใจ พร้อมทั้งจะเปิดเผยเรื่องราวของตนเองและร่วมมือในการปรึกษาทำให้การให้คำปรึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ง่ายขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดความประหม่า และวิตกกังวลของผู้รับคำปรึกษา
๒. สร้างความรู้สึกคุ้นเคยและเป็นกันเองระหว่างอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียนผู้รับคำปรึกษา
๓. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา
๔. ให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษาเกิดความมั่นใจต่อการให้คำปรึกษาและไว้วางใจอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา

แนวทางปฏิบัติ

๑. ยิ้มแย้มแจ่มใส
๒. การลุกขึ้นต้อนรับหรือเดินไปรับ
๓. เชื้อเชิญให้นั่ง
๔. แนะนำรายละเอียดของตัวเองสั้นๆ เช่น ชื่อ งาน หรือความรับผิดชอบ
๕. ขอให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษาแนะนำข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ เช่น ชื่อ ชั้นเรียนที่กำลังศึกษา
๖. พูดคุยเรื่องทั่วไป เช่น สภาพดินฟ้าอากาศ กิจกรรมที่กำลังเป็นที่นิยม การเรียนการสอน
๗. ให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษาเล่าสาเหตุที่มาขอรับคำปรึกษา
๘. แจ้งขอบข่าย ลักษณะ กระบวนการให้คำปรึกษา ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา และนักเรียนผู้ขอรับคำปรึกษาตามความเหมาะสม

^๗ กรมสุขภาพจิต, ๒๕๔๖ หน้า ๔๗.

๙. เน้นเรื่องความลับ

๑๐. ฟังและใส่ใจนักเรียนผู้รับคำปรึกษา

๒. ชั้นสำรวจ

ทำความเข้าใจปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น ความต้องการและการกำหนดเป้าหมายที่เป็นจริงได้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญและอาจต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก เนื่องจากนักเรียนผู้รับคำปรึกษาส่วนใหญ่จะมีความสับสนทางอารมณ์ หรือมีการรับรู้ที่บิดเบือนจากความเป็นจริง เช่น อคติเข้าข้างตนเอง หรือใช้กลไกป้องกันตนเองสูง ในบางกรณีจึงอาจต้องใช้เวลาเพื่อดำเนินการในขั้นนี้มากกว่า ๑ ครั้ง

วัตถุประสงค์

๑. ค้นหาปัญหาที่แท้จริง รวมทั้งสำรวจสถานการณ์ของปัญหา

๒. หาสาเหตุของปัญหา

๓. ให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษาตระหนักรู้และเข้าใจถึงปัญหา

๔. ให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษารู้ความต้องการและตั้งเป้าหมายที่สามารถทำได้จริง

๕. สร้างความหวังและความมั่นใจในการแก้ปัญหา

แนวทางปฏิบัติ

๑. กระตุ้นให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษาได้เล่าระบายความรู้สึกและเรื่องราวของตนเอง ผลกระทบที่ได้รับในปัจจุบัน และในอนาคตจากปัญหาที่เกิดขึ้น

๒. ให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษากำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๓. เจียบ ฟัง สังเกต และใส่ใจ

๔. ทวนซ้ำ สะท้อนกลับ สรุป ให้กำลังใจ แสดงความเห็นอกเห็นใจ

๓. ค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหาที่กำหนดโดยนักเรียนผู้รับคำปรึกษา จะช่วยให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษาเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง ดังนั้น อาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา ควรสนับสนุนให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษาคิดเองให้มากที่สุดและให้สามารถตัดสินใจ เลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุด

วัตถุประสงค์

๑. ให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษามีแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม ทำได้จริง

๒. หาข้อดี ข้อเสีย ของแนวทางแก้ไขปัญหา

๓. ตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสม

แนวทางปฏิบัติ

๑. กระตุ้นให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษาคิดวิธีแก้ไขปัญหาหลายๆ วิธี

๒. เสนอแนะวิธีแก้ไขเพิ่มเติม

๓. ให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษาบอกข้อดี ข้อเสีย ของวิธีการแก้ไขปัญหแต่ละวิธีที่คิดได้

รวมทั้งที่อาจารย์ช่วยคิด

๔. ให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษา เปรียบเทียบวิธีการแก้ไขปัญหาและเลือกวิธีที่เหมาะสม

๕. ให้ข้อมูลชี้แจงผลที่ตามมาจากรวิธีแก้ไขแต่ละวิธีเพิ่มเติม

๖. ให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษา สรุปวิธีแก้ไขแต่ละวิธี พร้อมทั้งข้อดีและข้อเสีย โดยอาจารย์ช่วยเพิ่มเติมส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์

๔. ขึ้นวางแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

แผนการปฏิบัติตามแนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนผู้รับคำปรึกษาตัดสินใจเลือกไว้ในขั้นที่ ๓ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การให้คำปรึกษามีคุณค่า และจะเป็นประโยชน์มากขึ้นถ้ามีการทำข้อตกลงกับอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาว่าจะปฏิบัติตามแผน เพราะจะช่วยให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษา จะเกิดความตั้งใจ และพร้อมที่จะลงมือปฏิบัติตาม ดังนั้น โอกาสที่นักเรียนผู้รับคำปรึกษา จะจัดการกับปัญหาได้สำเร็จ ก็จะเป็นจริงได้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. กำหนดขั้นตอนและรายละเอียดของการปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการแก้ไขปัญหานักเรียนผู้รับคำปรึกษาเลือกไว้

๒. กำหนดระยะเวลาที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหา

๓. กำหนดแนวทางการประเมินผลการแก้ไขปัญหา

๔. สร้างความมั่นใจในการแก้ปัญหา

แนวทางปฏิบัติ

๑. กระตุ้นนักเรียนผู้รับคำปรึกษากำหนดขั้นตอน และรายละเอียดของการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา

๒. ให้กำลังใจ ให้ข้อมูลย้อนกลับ

๓. ชักชวนให้ทำข้อผูกมัดเป็นลายลักษณ์อักษรว่าจะปฏิบัติตามแผน

๕. ชั้นยุติการให้คำปรึกษา

เมื่อการให้คำปรึกษาดำเนินไปจนหมดเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละครั้งในแต่ละราย หรือนักเรียนผู้รับคำปรึกษามีท่าทีต่อต้าน หรือไม่ร่วมมือในการปรึกษา ก็ให้ยุติการให้คำปรึกษา โดยให้ดำเนินการด้วยความอบอุ่น เป็นมิตร และแสดงความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. ยุติการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้ง หรือแต่ละราย
๒. ให้กำลังใจและความมั่นใจแก่นักเรียนผู้รับคำปรึกษา

แนวทางปฏิบัติ

๑. ส่งสัญญาณว่าหมดเวลา เช่น ดุณาฬิกา บอกจำนวนเวลาที่เหลือตามที่ได้กำหนดไว้ เมื่อเหลือเวลาประมาณ ๕ - ๑๐ นาที
๒. สรุป ปัญหา สาเหตุ วิธีแก้ไข
๓. เปิดโอกาสให้นักเรียนผู้รับคำปรึกษานัดหมายกำหนดการการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป
๔. ส่งตัวนักเรียนผู้รับคำปรึกษาไปยังอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาคนอื่น โดยให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของนักเรียนผู้รับคำปรึกษา ในการขอรับคำปรึกษาจากอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาคนอื่นต่อไป
๕. ให้กำลังใจและแสดงความมั่นใจว่านักเรียนผู้รับคำปรึกษาจะจัดการกับปัญหาได้

บทสรุป

ด้วยสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาจารย์ที่ปรึกษาจึงต้องเพิ่มบทบาทหน้าที่มากขึ้น การช่วยเหลือนักเรียนด้วยหลักการทางจิตวิทยาการแนะแนว และพร้อมให้คำปรึกษาอย่างถูกวิธี จึงเป็นเรื่องสำคัญ เร่งด่วน อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ ควรเป็นผู้มีคุณลักษณะที่ครบถ้วนในด้านความรู้ ความสามารถ มีความเข้าใจในทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา มีคุณธรรม จรรยาบรรณ ในการให้คำปรึกษา และได้รับการอบรมฝึกฝน จนมีทักษะการให้คำปรึกษา ปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา มีพฤติกรรมน่าเชื่อถือ เนื่องจากผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา มีปรัชญาและวิธีการดำเนินชีวิตที่มีลักษณะเฉพาะตน ดังนั้น แนวความคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษาจึงมีความหลากหลาย แต่ละทฤษฎีล้วนมีเอกลักษณ์ความเป็นมาที่แตกต่างกัน ผู้ให้คำปรึกษาสามารถเลือกสรรทฤษฎีที่เหมาะสมกับกรณี และสอดคล้องกับความเป็นตัวตนของผู้ให้คำปรึกษา

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการให้การปรึกษาขั้นพื้นฐาน. นนทบุรี : สำนักงานกิจการ
โรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๔๖.

คมเพชร ฉัตรสุภกุล. ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
จำกัด, ๒๕๔๗.

เมธาวิ อุดมธรรมมานุภาพ. จิตวิทยาการให้คำปรึกษา. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ โครงการ
ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๐.

วัชร ทรัพย์มี. ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๔๗.

